

AI-ordliste

De mest brugte begreber om kunstig intelligens – kort forklaret.

Kunstig intelligens (AI)	Fællesbetegnelse for computersystemer, der løser opgaver, som normalt kræver menneskelig intelligens – fx at forstå sprog, genkende billeder eller træffe valg ud fra data.
Generativ AI	AI, der skaber nyt indhold – tekst, billeder, lyd eller kode – ud fra en instruktion. ChatGPT, Copilot og Claude er eksempler.
Sprogmodel (LLM)	Large Language Model. En model trænet på enorme tekstmængder, som forudsiger det næste ord ud fra mønstre. Derfor lyder svarene menneskelige – men modellen ved ikke selv, om de er rigtige.
Træningsdata	De data, en model er trænet på. Kvaliteten og sammensætningen af træningsdata påvirker, hvad modellen kan, og hvilke skævheder den har.
Chatbot	Program, man skriver med i et chatvindue. Mange chatbots bruger en sprogmodel bagved.
Hallucination	Når AI finder på noget – kilder, tal, citater eller paragraffer – der lyder overbevisende, men ikke er rigtigt. Tjek altid fakta.
Bias (skævhed)	Systematiske skævheder i AI's svar, som stammer fra træningsdata. Fx kan vestlige perspektiver dominere, og små sprog som dansk kan klare sig dårligere.
Overtillid (automation bias)	Tendensen til at stole for meget på et svar, fordi det kommer fra en computer og lyder sikkert.
Gennemsigtighed	At være åben om, hvornår og hvordan AI er brugt – fx ved at markere AI-genererede billeder eller tekster.
Agentisk AI	AI, der selv planlægger og udfører flere trin for at nå et mål – fx søger information, bruger andre programmer og træffer valg undervejs – med begrænset menneskelig indblanding.
EU's AI-forordning (AI Act)	EU's lov om kunstig intelligens, som indføres gradvist. Den inddeler AI efter risiko og stiller bl.a. krav om, at organisationer sikrer, at medarbejdere, der bruger AI, har tilstrækkelige AI-kompetencer.
Højrisiko-AI	AI-systemer på områder, hvor fejl kan ramme menneskers rettigheder alvorligt – fx uddannelse (optag, bedømmelse) og ansættelse. De skal leve op til skrappe krav om bl.a. dokumentation og menneskeligt tilsyn.
Vibecoding	At lave et program eller værktøj ved at beskrive i almindeligt sprog, hvad man vil have, og lade AI skrive koden. Hurtigt – men resultatet skal testes, fordi man ikke selv har gennemskuet koden.
Prompt	Den instruktion eller det spørgsmål, du giver AI. Jo klarere prompt – med kontekst, formål og ønsket format – jo bedre svar.
Output	Det svar eller indhold, AI giver tilbage.
Token	Den lille tekstbid (et ord eller en del af et ord), som en sprogmodel læser og skriver i. Bruges bl.a. til at måle, hvor meget tekst en model kan håndtere.
AI workslop	AI-genereret arbejde, der ser professionelt ud, men mangler indhold og ikke bringer opgaven videre. Det flytter arbejdet over på modtageren, der skal rydde op, tjekke eller gøre det om.
UID	Udvalget for informationssikkerhed og databeskyttelse på SDU. UID har ansvaret for SDU's overordnede AI-politik og godkender retningslinjer, fx for sikkerhedsgodkendelse af nye it-systemer og AI-tjenester.